

Regler og unntak om dobbel konsonant

Hovedregel for bruk av dobbel konsonant:

Det er dobbel konsonant etter kort, trykksterk vokal (a e i o u y æ ø å).

Eksempler: gutt, vann, full, gull, fall, mann, munn, venn, tall, tann, finne, helle, russ, krutt, null, bille, kasse, satt

Unntak fra regel om dobbel konsonant:

Det er aldri to M-er i slutten av et ord. Selv om vokalen er kort og trykksterk, blir konsonanten enkel. Men dersom man bøyer ordet, så m-lyden kommer inni ordet, blir det dobbel konsonant. Eksempler: kam – kammen lam – lammet søm – sømmen drøm – drømmen hjem – hjemme glem – glemme fram – framme stum – stumme	Noen ord har stum D etter N/L. Det er enten dobbel konsonant eller stum bokstav, ikke begge deler! Eksempler: bind – bindet blind – blindt grind – grinda vind – vinden land – landene land – til lands rund – rundt kald – kaldt sild – silde mild – mildt	Når det kommer en ny konsonant rett etter, blir ikke konsonanten doblet. Eksempler: vill – vilt legge – lagt hell – heldig sann – sant grunn – grunt vinne – vant tenne – tente fylle – fylte skjønner – skjønne Bokstavgrupper og to-lyds-grupper får ikke dobling: rt, rn, rs, rl, rd, sj, skj, sk, tj, kj*, ng, n-k, g-n, t-n, d-n**	Forstavelserne an-gjen- mis- har enkel konsonant, selv om de har kort, trykksterk vokal. Eksempler: anbefale antar gjenta gjenvant misforstå misbruk gjenstår gjensyn Bokstaven V blir ikke doblet. Eksempler: en lever, en støvel en høvel, en drøvel Unntak: lavvo	Noen fremmedord skrives bare med enkel konsonant etter kort, trykksterk vokal: infinitiv negativ konditor image Noen småord med kort vokal får enkel konsonant, selv om de ikke slutter på m. Disse stavemåtene må du lære utenat: han, for, nok, men, hos, vel, at, an, hun, til, vil, den, hos, hvis, et, kun, når, skal, kan
--	---	---	---	---

Unntak fra unntaket:

Unntak fra unntaket:

Sammensatte ord beholder ofte dobbel konsonant. Her kan vi også regne vanlige forstavelser og endelser. Eksempler: gullstøv fullsatt vannkanne kullgruve vennskap oppslått vennlig inntrenger mannedom sannhet lønnsom alltid innstifte innsette	Noen få ord beholder dobbel konsonant for at de ikke skal forveksles med andre ord: fullt (men: fylt) spisst visst visste bevisst lesste Lær disse ordene!	Foran genitivs-s beholder vi dobbel konsonant. Eksempler: til fjells til topps til vanns avleggs i manns minne * Bokstavgruppa kj har dobbel k i ordene bikkje – og ikkje (nynorsk) ** Tolydsgruppa d-n kan ha dobbel d i navn: Oddny / Odny	I fremmedordet aggressiv er det dobbel konsonant foran r. Noen fremmedord har dobbel konsonant etter trykklett vokal: abonnent, abonnement attest kollekt appetitt ressurs (og: resurs) symmetri allergi intellekt litteratur arrogant allegori dessert kollasj terrasse grossist mannekeng aggresjon Strek betyr stavelse med trykk her. Ellers betyr det stum bokstav.	Når vi snakker om dyrs kjønn, skriver vi hann og hunn med dobbel konsonant: hunnspruv hunnløve hannelefant hunnskatt hunntorsk hannreke hannkreps Du kan skrive om hunden din: «Hun er en hunnhund.»
--	--	---	--	--

Unntak:

Foran endelsene -ling, -ning og -sel blir konsonanten enkel. Eksempler: ransel samling, kakling, ledning** famling, sikling, redning** setning*, retning*, metning* pensel, bremsel, redsel	Det er aldri tre like konsonanter etter hverandre, tross kort vokal i sammensatte ord! Eksempler: hekkklipping – hekk-klipping ballek – ball-lek bestikkurv – bestikk-kurv gullenke – gull-lenke flassjampo – flass-sjampo kullager – kull-lager hanneshorn – hann-neshorn fullastet – full-lastet musikkorps – musikk-korps ullløper – ull-løper topplassering – topp-plassering fettype – fett-type
---	---